

Hanna Sarkkinen vas

Keskustelualoite vasemmistoliiton eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjetista vuodelle 2026

Eduskunnan puhemiehelle

Oikeistohallituksen talouspolitiikka on ajanut Suomen synkkään kuoppaan: talouden matalasuhdanne on pitkittynyt, Suomessa on työttömyyskriisi ja ihmisten luottamus talouteen on heikentynyt merkittävästi. Hallitus on leikannut sosiaaliturvan lisäksi peruspalveluista, kuten koulutuksesta ja terveydenhuollosta. STM:n arvion mukaan hallituksen politiikka tulee ajamaan noin 124 000 ihmistä köyhyYTEEN. Heistä 31 000 on lapsia.

Orpon hallitus on perustellut pienituloisilta leikkaamista julkisen talouden tasapainotustarpeella ja pyrkimyksellä taittaa julkinen velkaantuminen. Kuitenkin samalla kun hallituksen politiikka on johtanut työttömyyden ja köyhyyden kasvuun, on se johtanut myös julkisen talouden velkasuhteen kasvuun. Suurista lupauksistaan huolimatta hallitus ei saa julkisen talouden velkasuhteen kasvua taittumaan. Sen kasvu vakautuu ainoastaan hetkeksi vuonna 2027 ja ampaisee heti vuonna 2028 uudestaan kasvuun. Hallitus vakauttaa hetkellisesti velkasuhteen kasvun sopivasti vaalivuonna vipaamalla yli miljardi euroa Valtion eläkerahastosta.

Oikeistohallitus on selitellyt talouden surkeaa tilannetta muun muassa Ukrainan sodalla ja kauppapoliittisilla epävarmuuksilla. Kuitenkin muualla Euroopassa on tehty viime vuosina työllisyssennätyksiä, ja keskimääräinen työttömyysaste on vain kuuden prosentin tasolla. EU-alueen talous on kasvanut tänä vuonna, kun taas Suomi kyntää taantumassa. Suomen talouden ongelmat ovat siis paljolti hallituksen itsensä aiheuttamia.

Oikeistohallitus pakoilee vastuutaan myös väittämällä, että sen tekemät leikkaukset eivät olisi merkittävä syy kotimaisen kulutuskysynnän vähenemiseen ja matalasuhdanteen pitkittymiseen. Hallitus on leikannut erityisesti pienituloisilta, jotka kuluttavat lähes kaikki tulonsa. Tämän takia hallituksen leikkauspolitiikka on ollut erityisen haitallista kysynnän ja talouskasvun kannalta. Heikko talouskehitys on johtanut myös velka- ja työllisyystavoitteiden karkaamiseen. Hallitus jatkaa epäonnistunutta ja epäreilua politiikkaansa ensi vuonna leikkaamalla edelleen työttömyystuesta ja toimeentulotuesta. Samaan aikaan se jakaa rahaa erittäin avokätisesti kaikista suurituloisimmille suomalaisille.

Vasemmistolla on vaihtoehto oikeistohallituksen eriarvoistavalle leikkauspolitiikalle. Vasemmisto ajoittaisi sopeutustoimet vastasyklisesti, jolloin ne todennäköisemmin vähentäisivät velkaantumista. Vasemmisto ei antaisi Suomen talouden ajautua toistuvasti taantumaa. Vasemmisto ei myöskään antaisi rakennusalan ahdingon pitkittyä, vaan tukisimme sen nousua kohdenne-

Keskustelualoite KA 8/2025 vp

tuin elvytystoimin. Me emme leikkaisi pienituloisilta, vaan vahvistaisimme kotimaista kysyntää parantamalla pieni- ja keskituloisten ostovoimaa. Me takaisimme jokaiselle suomalaiselle mahdollisuuden työhön työtakuulla. Me emme heikentäisi terveydenhuoltoa, vaan varmistaisimme kaikille pääsyn hoitoon seitsemässä vuorokaudessa. Me emme romuttaisi hyvinvointivaltiota, vaan vahvistaisimme sitä.

Vaihtoehtobudjettimme tuo toivoa paremmasta. Toivo edellyttää muutakin kuin mantroja — se edellyttää toimia. Tässä vaihtoehtobudjetissa kuvaamme, miten meidän talouspolitiikkamme eroaisi oikeistohallituksen leikkauspolitiikasta ja miten me konkreettisesti parantaisimme tavallisten suomalaisten toimeentuloa, palveluita ja elämää.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta käy ajankohtaiskeskustelun vasemmistoliiton eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjetista vuodelle 2026.

Helsingissä 19.11.2025

Hanna Sarkkinen vas